

Visie en advies vanuit de Klankbordgroep Natuur

30 maart 2022

Namens twee leden van de klankbordgroep Natuur
Daphne Meijer en Aukje van Bezeij

Windmolens hebben een grote impact op hun directe natuurlijke omgeving

Net als voor elk bouwproject geldt dat de natuur (tijdelijk) plaats moet maken voor de mens. En dat voelt, nu in Nederland complete ecosystemen op instorten staan, niet goed. In de lucht, op en onder de grond verstoren windmolens de natuur. Onderzoek naar de effecten van windmolens op hun directe natuurlijke omgeving is daarom een absolute voorwaarde. Het middel mag niet erger zijn dan het kwaad. Niet elke locatie zal geschikt zijn.

Ontwikkeling en verbetering

Aan windmolens valt nog van alles aan te verbeteren. Daar zullen we hard op in moeten zetten, met mogelijk extra middelen, zodat ze minder overlast geven aan mens en dier. Zodat we ze beter kunnen recyclen, et cetera.

Alternatieven

Net als de andere leden van de klankbordgroep doen we een oproep om in te zetten op energiebesparing, gedragsverandering en het aanpassen van onze levens aan een fossielvrije samenleving.

We vragen u om maximaal aandacht te besteden aan alle alternatieven die er zijn. Denk aan zon op daken, taluds, carports en snelwegoverkappingen. Denk aan alternatieve bronnen voor warmte, zoals geothermie en aquathermie.

Tegelijkertijd realiseren we ons, als vertegenwoordigers van zoncoöperaties, hoe lang de weg is naar grootschalige zonne-energie. En hoe groot onze vraag naar groene stroom zal zijn, als we warmte uit écht duurzame bronnen gaan halen. Als we allemaal gaan rijden in elektrische (deel-)auto's.

Windmolens wekken veel energie op

Zélf als we bereid zijn om rigoureus anders te leven en bereid zijn om de luxe waar we aan gewend zijn op te offeren, houden we vooral in de winter een aanzienlijke energievraag. Windmolens wekken veel energie op. Eén windmolen van 3 MW wekt jaarlijks evenveel stroom op als 25.000 zonnepanelen. Waar zonnepanelen vooral overdag en in de zomer energie opwekken, doen windmolens dat ook in de vroege ochtend- en avonden, en vrijwel het hele jaar door, wanneer zonnepanelen minder stroom leveren. Wind en zon vullen elkaar dus goed aan.

Zet ze maar op zee

De roep om windmolens dan maar allemaal op zee te plaatsen onderschrijven we niet. We zullen er niet aan ontkomen dat ook dáár meer windmolens komen. Maar de Noordzee is geen industrieterrein. Het is net als de rivierendelta rondom Amsterdam een kwetsbaar natuurgebied, een kraamkamer van nieuw leven. De bewoners op de zeebodem en in het water geen elektriciteitsvraag hebben.

Daar waar een energievraag is

We pleiten ervoor om windmolens dáár te plaatsen waar de stroom nodig is. De wettelijke richtlijnen respecterend, en liefst op nóg grotere afstand van bedrijven en vooral woningen. Maar toch ook daar ook niet al te ver vandaan. Zodat we veel van de stroom zonder transportverliezen direct kunnen gebruiken.

Hoe dichter we de windmolens plaatsen bij de gebruiker, en bestaande ondergrondse infrastructuur, hoe kleiner de ingrepen in het landschap zijn en hoe groter de kans dat schade voor de natuur beperkt blijft. Naast kwetsbare natuurgebieden heeft Amsterdam ook door de mens verarmde en geïndustrialiseerde gebieden, zoals de oksels van infrastructurele knooppunten.

Natuur versterken

Met wat een windmolen opbrengt kunnen we de natuur rondom de molens juist versterken. Rondom de molen kunnen we grond teruggeven aan de natuur: geen aangeharkte parken, maar plekken waar inheemse soorten weer ruimte krijgen. Immers, als we de natuur met rust laten is de natuur zelf het beste in staat om het evenwicht te herstellen.

Windmolens en recreatie

Ook is het mogelijk om rondom de molens plekken te ontwikkelen voor recreatie. Daar zijn de molens zichtbaar, en wellicht hoorbaar, zoals snelwegen, luchthavens en industrieterreinen dat zijn. Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat mensen niet in de buurt van windmolens kunnen fietsen, wandelen, zwemmen of schaatsen.

Windmolens in Stad van de Zon, met aan de voet van de molens recreatieve strandjes

Afsluitend

Windmolen zijn niet zonder consequenties voor de natuur en de biodiversiteit. Maar doorgaan met het winnen, transporteren en verbranden van kolen, olie en gas, is dat ook niet. De mondiale klimaatcrisis, met opdrogende waterlanden, heeft pas écht desastreuze gevolgen voor natuur en landschap in en om Amsterdam.

Wij pleiten ervoor om oog te hebben voor om de natuurlijke habitat van lokale diersoorten - van hen die geen stem hebben en geen energierekening - zo veel mogelijk te ontzien. Maar we vragen u óók om oog te hebben voor het grotere plaatje. Die van de mondiale biodiversiteitscrisis en daarmee samenhangend het veranderende klimaat. En naar wat Amsterdam, net als elke andere plek op aarde, kan bijdragen om die beide crises te beperken.

Verbonden als we zijn, met alles en allen.